

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Radosná školka

Motto: „Bud’me spolu kamarádi, bud’me spolu stále rádi.“

Č.j: MSSLE - 327/2023

Projednáno na pedagogické radě dne: 29. 8. 2023

Projednáno se zřizovatelem dne: 30.8.2023

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Mgr. Michaela Blajdová
ředitelka školy

Obsah

1. Identifikační údaje o MŠ	3
2. Obecná charakteristika školy	4
2. 1. OD HISTORIE PO SOUČASNOST	4
2. 2. LOKALITA A VZHLED	4
3. Podmínky vzdělávání	6
3. 1. VĚCNÉ PODMÍNKY	6
3. 2. ŽIVOTOSPRAVA	7
3. 3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	7
3. 4. ORGANIZACE	9
3. 5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	9
3. 6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ	10
3. 7. SPOLUÚČAST RODIČŮ	11
3. 8. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	13
3. 9. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	14
3. 10. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	16
3. 11. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA	16
4. Organizace vzdělávání	17
4. 1. ORGANIZACE DNE V MŠ	18
4. 2. INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	19
4. 3. DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	20
5. Charakteristika vzdělávacího programu	20
6. Vzdělávací obsah	23
6. 1. PRŮBĚŽNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	23
6.2. INTEGROVANÉ BLOKY (IB)	26
6.2.1. - 1. BLOK – KLUCI A HOLKY, HURÁ DO ŠKOLKY	27
6.2.2. - 2. BLOK – KOUZELNÝ PODZIM	31
6.2.3. - 3. BLOK – TĚŠÍME SE NA VÁNOCE	36
6.2.4. - 4. BLOK – TAJEMSTVÍ BÍLÉ PEŘINKY	40
6.2.5. - 5. BLOK – PŘÍŠLO JARO DO VSI	45
6.2.6. - 6. BLOK – LÉTO, HURÁ PRÁZDNINY	49
6. 3. MIMOŘÁDNÉ AKCE, TRADICE, SLAVNOSTI	54
7. Evaluační systém	55
7. 1. SOULAD ŠVP – RVP PV	55
7. 2. EVALUACE PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ	56
7.3. EVALUACE PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ	57
7. 4. EVALUACE SPOLUPRÁCE	59
7. 5. HODNOCENÍ	60

1. Identifikační údaje o MŠ

Název školy	Mateřská škola Slepotic, okres Pardubice
Adresa školy	Mateřská škola Slepotic, Slepotic 43, 530 02 Pardubice
IČO	71003142
Telefonní číslo	606 045 078
E-mail	skolaslepotice@seznam.cz
ID datové schránky	6t22jar
Web	www.skolkaslepotice.webnode.cz
Zřizovatel	Obec Slepotic, Slepotic 101, 530 02 Pardubice
Kapacita zařízení	28 dětí
Ředitelka školy	Mgr. Michaela Blajdová
Učitelé	Libor Michálek Aneta Fabiánová, DiS. (od 1.9.2025)
Kuchařka	Jana Rybenská
Školnice	Lenka Vrátilová
Asistentka pedagoga	Aneta Fabiánová, DiS. (od 1.9.2025)
Vedoucí ŠJ	Jana Rybenská (od 1.9.2025)
Provoz MŠ	od 6.15 do 16.15 hod.
Zpracovatelé ŠVP	Mgr. Michaela Blajdová (ředitelka) Libor Michálek (učitel)

2. Obecná charakteristika školy

2. 1. OD HISTORIE PO SOUČASNOST

Mateřská škola byla založena v roce 1968. Zřizovatelem je Obec Slepotice. Od ledna 2003 přešla do právní subjektivity a právní forma MŠ je příspěvková organizace. Od roku 1968 je vedena kronika MŠ, doplněna fotodokumentací.

Celá budova prošla v roce 2018 velkou rekonstrukcí a vznikly tak nové prostory mateřské školy (přízemí) a Dům pro seniory (1.patro). Prostředí a podmínky vzdělávání se v mateřské škole po rekonstrukci zlepšily a zcela vyhovují požadavkům pro práci s dětmi předškolního věku.

2. 2. LOKALITA A VZHLED

V říjnu 2018 byla budova mateřské školy znovu otevřena v plné kráse. Nyní se můžeme těšit z její barevnosti, čistoty a i dokonalé funkčnosti. Na děti tu čekala „nová školka“ s novým nábytkem a dalšími doplňky. Vedle rozsáhlé rekonstrukce vlastní budovy mateřské školy (změna vnitřního uspořádání místností, rekonstrukce elektroinstalace, topení a rekuperace, rekonstrukce sociálního zařízení a kuchyně včetně nových prostor pro skladování a přípravu potravin, prádelna, zateplení celé budovy) a vybudování samostatného vchodu pro byty pro seniory, se úprav dočkalo i okolí mateřské školy. Vzniklo tak parkoviště před budovou MŠ a oplocení zahrady mateřské školy.

Předností MŠ je prosluněná třída a rozlehlá zahrada obklopující celou budovu. To vše blízko středu vesnice.

Ve škole je jedna věkově smíšená třída se stanovenou kapacitou 28 dětí. Pro maximální naplnění kapacity je nutno mít schválený tento počet dětí zřizovatelem. V současné době zde pracuje 5 zaměstnanců.

Třída má své vlastní sociální zařízení (oddělené WC, koupelnu) a šatnu dětí. Sociální zařízení vyhovuje hygienickým předpisům a estetickým požadavkům, šatní nábytek je bezpečný a funkční. Hrací kouty jsou uspořádány tak, aby byly vytvořeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí a přesto byl zajištěn stálý dohled nad jejich bezpečností. Součástí MŠ je i vlastní kuchyně, kde je připravována celodenní strava.

Pro odpočinek dětí je v prostorách školky samostatná místnost, která je vybavena dřevěnými postýlkami a matracemi. Technické zázemí tvoří šatny pro zaměstnance, sklad potravin, sklad zeleniny, sklad prádla a čisticích prostředků, kotelna a rozvodna.

Součástí školy je rozsáhlá školní zahrada s hracími prvky a velkým pískovištěm. V červenci 2021 jsme prostřednictvím zřizovatele získali dotaci od Státního fondu životního prostředí. Z těchto financí byly hrazeny nové dřevěné lavičky, stoly, herní a edukativní prvky na zahradu.

Členění a vybavení zahrady umožňuje herní (námětové), pohybové i výtvarné (křídly a venkovní tabule) a tvořivé aktivity. Kromě hracích prvků je na zahradě vybudovaná Minifarma se stálou expozicí domácích zvířat. Součástí expozice jsou kontaktní výběhy pro zvířata, umožňující přímý kontakt dětí se zvířaty. Terapie se zvířaty jsou nedílnou součástí environmentální výuky a doplňují po celý rok jednotlivá témata třídního vzdělávacího programu. Zahrada je nově osázena ovocnými stromy a keři. V okolí keřů jsou umístěny hmyzí domečky a budky pro hnízdící ptáky. Do zahrady jsou začleněny záhony, které jsou využívány k sezónnímu pěstování bylin a zeleniny.

Nyní je zahrada přístupná v odpoledních hodinách i veřejnosti. Pravidla pro užívání jsou stanovena v Provozním řádu školní zahrady.

Děti mají možnost vycházek po celé vesnici, kde mají možnost pozorovat život v obci, zahrady v proměnách ročních období, rybník, železniční koridor, možnost exkurzí do místních podniků.

Jsme jediné předškolní zařízení v obci, snažíme se proto vyhovět všem požadavkům rodičů o umístění dětí.

3. Podmínky vzdělávání

3. 1. VĚCNÉ PODMÍNKY

- prostory mateřské školy jsou dostatečně velké a jsou uspořádány do tří částí – pracovní a herní prostor, klidový prostor. Nábytek je uzpůsoben tak, aby si děti dle dohodnutých pravidel mohly brát vše pro hru samy, děti mohou volně přecházet mezi zónami.
- hygienické zařízení odpovídá počtu dětí i věkovým požadavkům
- strava se podává ve vyhrazené části třídy, stolky a židličky jsou uzpůsobeny velikosti dětí
- v oddechové části jsou dřevěná lehátka, která byla v roce 2018 zakoupena i s novými matracemi a prostěradly
- hraček je dostatečné množství ze dřeva i dalších měkkých materiálů, hračky a pomůcky obměňovány a odpovídají věku dětí, herní plocha je pokryta kobercem
- k dispozici jsou rytmičné a melodické nástroje, pedagogové hrají na harmoniku a klávesy
- ve třídě je umístěna interaktivní tabule, 10 tabletů a CD přehrávač
- pro sportování máme skluzavku, kruhovou prolézačku, chodníkové kameny a další náčiní a nářadí, švédskou bednu atd.
- šatna je vybavena nábytkem pro odkládání oděvů a obuvi, dále je vybavena nástěnkami pro informace a spolu s chodbou a ostatními prostorami skýtají dostatek místa pro vystavení prací dětí
- předností mateřské školy je velká zahrada s krásnými vzrostlými stromy, vybavení odpovídá bezpečnostním požadavkům
- všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů
- součástí zahrady je Minifarma s drobným hospodářským zvířectvem, která má svůj řád, zvířata jsou zde pravidelně ošetřována a krmena. Manipulaci se zvířaty provádí pověřená osoba a děti jsou pravidelně poučovány o bezpečnosti, péči a správné manipulaci se zvířaty.

Záměr: Využívat v maximální míře velkou zahradu v jarních a letních měsících pro hry dětí, cvičení, řízenou činnost a pohybové aktivity.

3. 2. ŽIVOTOSPRAVA

- zajišťujeme pravidelný denní rytmus a řád, který je však pružný s ohledem na individuální potřeby dětí a aktuální situaci
- dbáme na dodržování pitného režimu během celého dne – děti mají stále ve třídě k dispozici dostatek tekutin a výběr min. ze dvou druhů nápojů

- při stravování je zaručena plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava tak, aby byla respektována zásada pravidelného a zdravého stravování dětí, u každého jídla jsou uvedeny alergen
- odpolední odpočinek je společný pro všechny děti. Děti, které po přečtení pohádky neusnou, mají možnost klidové aktivity.
- umožňujeme dostatečně dlouhý pobyt na zahradě i v krásném přírodním okolí Slepotic, děti mají dostatek volného pohybu nejenom na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy
- kuchyň připravuje pro děti tři jídla denně, a to dopolední a odpolední svačinu a oběd. Doba podávání jednotlivých jídel je ustálená a mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly (přizpůsobuje se pouze případným akcím pořádaným mateřskou školou)
- děti vedeme k samostatnosti, podílejí se podle svých možností na přípravě a podávání svačin i obědů
- děti do jídla nenutíme, ale snažíme se o to, aby měly možnost jídlo ochutnat a učily se tak zdravému stravování
- dietní stravování není zavedeno, v případě potřeby se stravování dítěte řeší individuálně
- v létě se děti otužují na zahradě pod mlžidlem a v brouzdališti bazénu na místním koupališti
- snažíme se o pravidelné cvičení, dostatečné větrání, výchovu dětí ke zdraví a zdravému životnímu stylu i o to, abychom byli všichni dětem dobrým příkladem

Záměr: Klást velký důraz na pestrost a vyváženost jídelníčku, dbát na zásady zdravého stravování a samostatnost při stolování.

3. 3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- je respektována osobní svoboda dětí a volnost v souladu se stanovenými pravidly mateřské školy
- navozujeme vzájemný pocit důvěry a spolupráce s dítětem, co vyžadujeme od dětí - dodržujeme sami!
- učíme děti ohleduplnosti a zdvořilosti, vzájemné spolupráci a důvěře v sebe sama
- vytváříme prostředí jistoty a spokojenosti a bezpečí
- každé dítě má stejná práva, možnosti, ale i povinnosti
- nabízíme dítěti činnost dle jeho zájmu a vyspělosti
- v mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci
- nově přichozím dětem je ponechán dostatečný prostor a zajištěny takové podmínky, aby se mohly dobře adaptovat na nové prostředí

- k dětem se snažíme přistupovat jako k individualitám, poskytujeme jim dost prostoru pro volnou hru i řízenou činnost. Zatěžujeme děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mohou kdykoliv relaxovat.
- dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída je pro děti kamarádkým prostředím
- uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, která počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte předškolního věku a potřebám jeho života.
- všichni učitelé respektují cíle mateřské školy, pracují tak, aby podpořili image školy, její naplněnost a sami se prací s dětmi obohacovali, učili. Je důležité - být každodenně připraven na práci, před zahájením práce mít připraven dostatek pomůcek a materiálu pro hru a činnosti dětí, být zdravotně i psychicky v pohodě, nebát se požádat o pomoc kolegyni nebo kolegu, mít na zřeteli rovný, stejný přístup ke všem dětem, věnovat se neformálním vztahům mezi dětmi, ovlivňovat je nenásilně prosociálním směrem a tak přispívat k prevenci šikany a jiných patologických jevů.
- mateřská škola pořádá několik organizačně náročných akcí v průběhu roku, při které je významná spolupráce se školnicí i kuchařkou
- pro dobré klima školy platí - vzájemně se přijímat takoví, jací jsme, kontaktovat se očima, když spolu mluvíme, usmívat se na sebe, oslovovat druhého jménem tak, jak je mu to příjemné, dodržovat přirozenou slušnost a ohleduplnost, povzbuzovat druhého, ale i dokázat požádat o pomoc, pochválit, co se druhému daří

Záměr: Budovat ve třídě atmosféru důvěry, sounáležitosti, psychického bezpečí a pohody, jak pro děti tak i pro zaměstnance.

3. 4. ORGANIZACE

- denní řád mateřské školy je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, respektuje individuální potřeby.
- děti nacházejí potřebné zázemí, klid a pocit bezpečí, je jim poskytnut dostatečný prostor především v adaptačním období
- učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, vytváří vhodné materiální podmínky (kvalitní věcné vybavení, včasná připravenost pomůcek)

- děti mají dostatek prostoru pro spontánní aktivity, poměr řízených a volných činností je vyvážený
- aktivity a činnosti jsou v MŠ organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní aktivitě, děti se mohly podílet na plánování, organizaci i vyhodnocování dané činnosti
- děti mají možnost účastnit se činností v různých velikostech skupin či pracovat individuálně
- je dbáno na osobní soukromí dítěte – pokud děti potřebují, mají kdykoliv možnost uchýlit se do odpočinkové zóny v koutku třídy, dbáme na soukromí i při osobní hygieně (oddělené WC)

Záměr: Flexibilní denní řád, který je schopen pružně reagovat na aktuální potřeby dětí, jejich individuální možnosti i aktuální situaci v MŠ.

3. 5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- kompetence, povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny, za výchovnou práci MŠ zodpovídají učitelé
- za řízení MŠ zodpovídá ředitelka MŠ - vytváří prostředí vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení školy, respektuje názory ostatních. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách. Ředitelka kontroluje a vyhodnocuje práci zaměstnanců.
- pedagogické rady a provozní konzultace jsou dle potřeby, zpravidla 4x ročně. Pedagogickou radu tvoří všichni učitelé. Důležité otázky pedagogického charakteru jsou diskutovány, přijatá řešení jsou závazná. Na pedagogických radách jsou probírány nové informace a poznatky z psychologické a pedagogické oblasti, probíhá diskuze o výsledcích vzdělávání, rozborů podmínek a potřeb pedagogů pro další práci, atd.
- v naší MŠ pracuje malý kolektiv, proto velká část informací probíhá v osobní rovině. Kromě toho užíváme formu písemných pokynů, společné porady, e-mailovou korespondenci.
- plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu, kontrolní a evaluační činnosti jsou smysluplné a užitečné
- je vytvořen vnější informační systém:
MŠ – rodiče (oboustranná komunikace)

- základní informace o škole (řád školy, informace o platbách, způsob omlouvání dětí, apod.) jsou rodičům poskytnuty na první společné třídní schůzce na začátku školního roku a na schůzkách pro rodiče nově přijatých dětí, na školním webu, na nástěnce, v aplikaci Naše MŠ
 - školní průběžné informace jsou zveřejňovány na nástěnce v zádveří MŠ, na webu školy a v aplikaci Naše MŠ
 - osobní kontakt mezi učiteli a rodiči probíhá denně dle potřeby
 - společné třídní schůzky se konají obvykle 1x ročně (září), individuální schůzky také 1x ročně (květen), v případě potřeby - kdykoliv
- mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem – Obec Slepotic (jeho kulturní komisi), Základní školou v Moravanech a Mateřskou školou v Moravanech, složkami v obci, knihovnou, hasiči, s MŠ Kostěnice a MŠ Uhersko

Záměr: Při řízení respektovat názor druhých, posilovat vzájemnou důvěru, toleranci a spolupráci v pracovním týmu.

3. 6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

- ředitelka
Mgr. Michaela Blajdová - SPgŠ Litomyšl – obor předškolní pedagogika, MU Brno – obor učitelství pro 1. stupeň ZŠ, Studium pro ředitele škol a školských zařízení
- učitelé
Libor Michálek – SPgŠ Litomyšl - obor předškolní pedagogika, specializační studium speciální pedagogiky UP Olomouc
Aneta Fabiánová, DiS. - VOŠP a SPgŠ Litomyšl – obor předškolní a mimoškolní pedagogika (od 1.9.2025)
Asistentka pedagoga - Aneta Fabiánová, DiS. (od 1.9.2025)
- provozní zaměstnanci
Školnice – Lenka Vrátilová - SOU
Kuchařka – Jana Rybenská - SOU
Vedoucí ŠJ – Jana Rybenská
- pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidelnost, všichni pracovníci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem

- služby učitelů jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti, je zajištěno překrývání učitelů v dopoledních hodinách
- učitelé se vzdělávají - ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně:
 - průběžně sledují a čtou odborné časopisy, pracují s odbornou literaturou
 - pravidelně se účastní odborných seminářů na základě promyšleného plánu – ředitelka sleduje udržení a růst profesních kompetencí, podporuje další systematické vzdělávání
 - o obsahu absolvovaných seminářů informují ostatní, v praxi využívají poznatků z dalšího vzdělávání
 - po domluvě s ředitelkou školy se vzájemně hospitují při řízené činnosti, diskutují spolu o pedagogickém postupu a metodách práce a předávají si tak vzájemně zkušenosti dobré praxe
 - pro další vzdělávání je zpracován plán DVPP

Záměr: Pracovní tým, který spolupracuje na základě jasně daných pravidel profesionálním způsobem se zájmem o další sebevzdělávání.

3. 7. SPOLUÚČAST RODIČŮ

- jedním z velmi důležitých úkolů pro úspěšnou práci školy je navázání spolupráce s rodiči. Již při přijímání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče možnost přijít se svým dítětem do mateřské školy si pohrát, získat základní povědomí o průběhu dne v naší mateřské škole a seznámit se s ŠVP.
- velký důraz klademe na úzkou spolupráci v době adaptačního procesu. Na začátku školního roku zahajujeme krátkou informativní schůzkou, abychom si domluvili společná pravidla a seznámili se navzájem. Rodiče jsou informováni o veškerém dění v mateřské škole prostřednictvím nástěnek, webových stránek, v aplikaci Naše MŠ a komunikací s učiteli.
- rodiče mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek, podílejí se na hodnocení práce školy. Mají možnost účastnit se akcí pořádaných mateřskou školou a v případě zájmu se aktivně podílet na jejich organizaci.
- v souvislosti s co největší informovaností o rozvoji a pokrocích dětí vytváříme prostor pro individuální konzultace, snažíme se maximálně spolupracovat s rodiči v otázkách výchovy a vzdělávání jejich dětí
- rodiče jsou seznámeni:

- ŠVP a TVP
 - Školní řád, Vnitřní řád ŠJ
 - personální obsazení
 - způsob stravování v MŠ (pitný režim) a platby, úhrada úplaty za vzdělávání
 - aktuální akce a aktivity MŠ
- ve vztazích mezi učiteli a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.
 - učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět
 - učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení. Domlouvají se s rodiči na společných postupech při jeho výchově i vzdělávání.
 - zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených rodinných záležitostech.

Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nežádoucích rad.

- respektujeme prvotní a nezastupitelnou roli rodiny ve výchově, mateřská škola tak podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě
- někteří rodiče jsou nápomocni formou finančních sponzorských darů, drobné věcné dary (papíry, fixy, odměny apod.) využíváme při práci s dětmi
- zajímáme se o názory a postřehy rodičů - zjišťujeme je rozhovory či dotazníky. V odpovědích hledáme inspiraci pro další kroky k oboustranné spokojenosti.

Záměr: Nadále podporovat a prohlubovat velmi dobře nastavenou spolupráci s rodiči, zprostředkovávat setkávání s odborníky z SPC, PPP na půdě školky.

3. 8. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

- u nejmenších dětí se v jejich prvních dnech a týdnech docházení do mateřské školy staráme především o jejich adaptaci na nové prostředí a pomáháme jim navazovat první vztahy s vrstevníky. Děti nezatěžujeme náročnými úkoly, ale dáváme jim čas na prohlédnutí třídy, herny, hraček, zahrady, seznámení se s učiteli a denním programem. Postupně jsou děti, a to podle jejich individuálních

možností, zapojovány do vzdělávacích činností, které rozvíjí jejich fyzické, psychické a sociální schopnosti.

- základní činností dítěte v předškolním věku a hlavně malých 2 - 3 letých dětí je hra, a proto je v mateřské škole vymezeno této činnosti nejvíce času. Ke hře je nejvíce využíváno ráno, kdy je ještě nižší počet dětí a je možné se malým dětem věnovat individuálně až do příchodu celé třídy.
- od vstupu do třídy si mohou děti hrát v koutcích námětové hry, u stolečků víceméně hravé činnosti řízené učiteli, kdy jsou dětem zadávány jednoduché úkoly, jako je např. vkládání hříbků do mozaiky, navlékání korálků, třídění podle barev, velikosti, tvaru, trhání, mačkání apod. Je nutné zapojit a zaměstnat děti, které se straní ostatních a pomáhat jim začlenit se do kolektivu a společných her.
- zpočátku je vhodné vypustit i ranní cvičení a zaměstnání. Tento proces by měl trvat tak dlouho, dokud nepřestanou všechny děti plakat (minimálně 1 až 2 měsíce)
- postupně přidáváme jednoduché, zejména samoobslužné činnosti v šatně, na toaletě, v umývárně. Krok za krokem rozšiřujeme znalosti a dovednosti v hudebních, výtvarných, tělovýchovných, rozumových a jazykových činnostech.
- činnosti mají velmi krátký časový interval, jsou proloženy říkadly, pohybem, písněmi, tanečky, aby udržely pozornost dětí. Při práci s dětmi používáme co nejvíce loutky a vhodné motivace zvířátky, hračkou, hudebním nástrojem.
- zajišťujeme vyhovující režim dne, který respektuje individuální potřeby dětí (průběžný odpočinek, úprava času stravování, dostatek času na realizaci činností)
- v mateřské škole máme k dispozici dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček vhodných pro dvouleté děti, bezpečnost ohrožující předměty jsou umístěny v nepřístupných místech (zavřené skřínky). Prostředí herny, šatny, zázemí pro hygienu, stravování i odpočinek odpovídá potřebám i dvouletých dětí.

Záměr: Vybavit třídu dalšími bezpečnými a podnětnými hračkami pro tuto věkovou skupinu a vytvářet podmínky pro dobrou adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

3. 9. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- v rámci skupiny poznáváme každé jednotlivé dítě, jeho zvláštnosti, potřeby, talent, potíže a operativně na ně reagujeme. O svých pozorováních vedeme pedagogické záznamy (pedagogická diagnostika). Sledovaná pozorování vyhodnocujeme a na základě analýzy, rozboru situace a evaluace stanovujeme další směry svého pedagogického působení.
- do mateřské školy přijímáme i děti, které mají nějaké znevýhodnění v oblasti zdravotní, sociální a tělesné. Základními podmínkami pro jejich integraci jsou:
 - na straně dětí – schopnost docházky do dětského kolektivu a nezraňujícího pobytu v MŠ
 - na straně rodiny – aktivní spolupráce s vedením MŠ a učiteli, dodávání podkladů od SPC, PPP, lékaře apod., zajištění osobního asistenta, dietní stravy, podávání léků apod.
 - na straně MŠ – prostory a prostředí, schopnost pedagogů vést integrované dítě, odpovídající personální zajištění – např. pedagogický asistent, osobní asistent
 - na straně vnějších odborníků (SPC, PPP, lékař) – poskytování informací a doporučení, spolupráce při vytváření individuálního vzdělávacího plánu pro dítě, kontroly, případně zapůjčení pomůcek
- dítěti s SVP poskytuje škola podpůrná opatření 1. stupně, což je zpočátku zvýšený individuální přístup. Pro dítě, u kterého tento postup nestačí, učitelé konzultují další postup s ředitelkou MŠ. V případě potřeby zpracují pro dítě podrobnější plán pedagogické podpory (PLPP), který konzultují i s rodiči. Pokud se dítě ve svém rozvoji neposunuje, učitelé vyrozumí ředitelku i rodiče s návrhem na vyšetření ve školském poradenském zařízení (SPC, PPP). Ředitelka MŠ poskytne podklady a informace potřebné pro vyšetření dítěte, s odborníky pak spolupracuje na návrzích podpůrných opatření vč. IVP, sleduje termíny a zajišťuje speciální pomůcky. Navržená opatření poté realizují učitelé, spolupracují s rodiči i poradenským zařízením.
- pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je dítěti zabezpečena realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání, snížení počtu dětí ve třídě dle legislativy, přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- dítě si osvojuje specifické dovednosti v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplňování přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou učitelů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji

osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

- při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají všichni zaměstnanci mateřské školy na zřeteli, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.
- rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno
- všichni zaměstnanci vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí všech dětí. Docílujeme toho tak, že navazujeme úzkou spolupráci s rodiči dětí, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují učitelé s dalšími odborníky, využívají služby školských poradenských zařízení.

Záměr: Uplatňovat v plné míře princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování činností a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod práce.

3. 10. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

- tyto děti jsou vzdělávány společně s ostatními. Respektujeme jejich nadání, proto jim cíleně nabízíme náročnější stimulace pro rozvoj v talentované oblasti. V MŠ děti trvale pozorujeme, všímáme si, co je zajímavé, poskytujeme jim možnost seberealizace, dáváme jim prostor k uplatnění, snažíme se nepotlačovat jejich ambice a potřeby. Informujeme o jeho schopnostech rodiče a získáváme je k optimální podpoře a dalšímu vzdělávání tak, aby rozvoj dětí nebyl jednostranný.
- jak nadané dítě objevujeme? Všímáme si, jak si dítě hraje, jak řeší určitou situaci, problém nebo úkol. Sledujeme, jak se dítě jeví ve skupině a jaká je úroveň jeho diskuze. Pozorujeme, na co se dítě konkrétně zaměřuje, co ho zajímá, co ho baví a u čeho nejdéle vydrží. Všímáme si, jaké úsilí dítě vydá při překonávání překážek. Uvědomujeme si, že schopnosti dítěte se mohou průběhu

času měnit - to záleží na změně podmínek, kamarádů, prostředí motivace apod. Pedagogové se snaží být nezávislími a nezaopatřeni pozorovateli.

- mateřská škola disponuje množstvím vhodných didaktických pomůcek, materiálů a odborné literatury pro tuto podporu vzdělávání. Diagnostiku dětí mimořádně nadaných provádí školské poradenské zařízení, které též doporučuje další postup ve vzdělávání dítěte.

Záměr: Cílem snažení celého kolektivu pracovníků je radostné dětské prožívání dne a zároveň co nejvyšší vzdělávání dětí v rámci jejich konkrétních možností.

3. 11. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

- dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání
- ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.
- ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy
- jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Záměr: V maximální možné míře podporovat osvojení jazykových a sociokulturních kompetencí v českém jazyce, které dítěti umožní následné zapojení do výuky a dosažení školního úspěchu.

4. Organizace vzdělávání

Naše MŠ je jednotřídní s heterogenním uspořádáním a maximální kapacitou 28 dětí. Specifikum kolektivu dětí různého věku optimálně využíváme při každodenních činnostech. Toto seskupení je velmi pozitivní pro vytváření přirozených situací při zakládání, upevňování kulturních, hygienických a společenských návyků, pro působení v mravní oblasti a rozvoj citových vztahů. Starší děti působí příkladem na děti mladší, učí se pomáhat jim, ochraňovat je. Mladší si zase napodobením a příkladem osvojují potřebné návyky, schopnosti a dovednosti, jsou motivováni.

Zápis do mateřské školy vyhlašuje ředitelka školy v měsíci květnu. Veřejnost je o přesném termínu zápisu informována prostřednictvím nástěnky v MŠ, letáky na veřejných místech, místním rozhlasem, webovými stránkami. Děti jsou do mateřské školy přijímány ve správním řízení dle daných kritérií, která jsou rovněž zveřejněna s vyhlášením zápisu. Zápisem se zahajuje správní řízení, které je ukončeno vydáním rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte.

Provoz mateřské školy je od 6.15 do 16.15 hod. Režim dne v mateřské škole vychází z potřeb dětí a umožňuje aktuální změny. Většina činností je organizována tak, aby děti mohly být samy aktivní, aby mohly provádět činnosti individuální i skupinové. Děti mají dostatek prostoru i času na spontánní hru, poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Vzdělávání se podle potřeb přizpůsobuje dětem mladším tří let, dětem se specifickými vzdělávacími potřebami, nadaným a talentovaným dětem, dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

4. 1. ORGANIZACE DNE V MŠ

6.15 – 8.15	Vítáme se s kamarády... Spontánní hry a činnosti dětí dle jejich výběru, nabídka tvořivých aktivit (individuální, skupinové), didakticky zaměřené činnosti
-------------	--

8.15 – 9.00	Připravujeme se na svačinu ... Ukončení aktivit, ranní kruh, TV chvilka, osobní hygiena před svačinou Svačina
9.00 – 9.30	Poznáváme a učíme se nové... Řízené činnosti dle témat - nabídka činností, společná povídání, plnění cílů a nabídky vzdělávacího programu
9.30 – 9.45	Chystáme se ven... Osobní hygiena, oblékání, pomoc mladším kamarádům
9.45 – 11.45	Jsm rádi venku.... Vycházky do okolí MŠ, pozorování přírody, tvořivé a námětové hry na zahradě MŠ, péče o zvířata na Minifarmě, terapie se zvířaty, environmentální a pohybové aktivity
11.45 – 12.20	Těšíme se na oběd... Převlékání, osobní hygiena, hudební chvilka Oběd
12.20 – 12.30	Než půjdeme na kutě.... Převlékání, osobní hygiena
12.30 – 14.00	Odpočíváme... Relaxace, pohádka před usínáním, relaxační hudba, klidové aktivity
14.00 – 14.45	Vstáváme... Postupné vstávání, převlékání, osobní hygiena Svačina
14.45 – 16.15	Hrajeme si... Odpolední aktivity dětí, možnost pokračování tvoření z dopoledního programu, didakticky zaměřené činnosti, pobyt venku

- uvedené časové rozpětí je orientační, lze měnit podle situace, počasí, zájmu dětí, ale tak, aby byly respektovány psychohygienické podmínky vzdělávání
- pitný režim – zajištěn po celou dobu
- odchod dětí po obědě 12. 30 – 12.45 hod.
- odpolední rozcházení dětí od 14.45 hod.
- výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě: dopolední výchovně vzdělávací činnost (didaktická řízená činnost), pobyt venku, stolování, sebeobslužné a hygienické činnosti

4. 2. INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě odůvodněně zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto

oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- důvody pro individuální vzdělávání dítěte

Mateřská škola (učitelé) ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou středu v listopadu a náhradní termíny na první čtvrtek v prosinci. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

4. 3. DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZd) nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost dětí v MŠ. Tato povinnost se týká pouze dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Mateřská škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za předpokladu, že chybí většina těchto dětí. Prezenční výuka dotčených dětí přechází na výuku distančním způsobem. Ostatní děti, kterých se zákaz nedotkne, pokračují v prezenčním vzdělávání.

V ostatních případech škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vize: *Být mateřskou školou, do které chodí děti s úsměvem a kde jsou zaměstnanci spokojeni. Být mateřskou školkou, kde je prostor na porozumění a úctu ke všemu živému kolem nás.*

Filozofie: *Tak jako pramínek nabírá na síle, až je z něho velká řeka, tak se postupně vyvíjí osobnost dítěte v dospělého člověka. Naším posláním je provázet děti na cestě labyrintem světa, předávat jim zkušenosti, pomáhat jim objevovat vlastní sílu a schopnosti, vytvářet pro ně vhodné prostředí plné lásky, pohody a porozumění a tím přispívat k jejich zdravému tělesnému, psychickému i sociálnímu vývoji. Učíme děti vážit si všech forem života, učit je lásce k přírodě a porozumění k živým bytostem.*

Název vzdělávacího programu je Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Radostná školka. Tento program vychází z podmínek Mateřské školy Slepotic a dosahuje plnění rámcových cílů.

Naším cílem je, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Snažíme se o to, aby na konci předškolního období bylo dítě co nejlépe dle svých možností připraveno na úspěšný přechod do základní školy.

Podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme jeho zdravé sebevědomí, klademe základy jeho celoživotního vzdělávání, učíme ho zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání. To vše samozřejmě ve spolupráci s rodiči. Upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ přirozeného poznávání, podporujeme přirozené chování a jednání.

Podporujeme rozvoj komunikativních dovedností. Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, aby u nás byly šťastné a spokojené, aby nabídka aktivit pro ně byla pestrá a aby na pobyt dítěte v mateřské škole rády vzpomínaly děti i jejich rodiče. Vzdělávání dětí se snažíme přizpůsobovat potřebám

dětí, respektujeme individualitu dětí.

Program obsahuje vše, co je pro děti potřebné a užitečné. Zasahuje celou dětskou osobnost, přináší dětem nejen prožitky, zkušenosti a poznatky, ale rozvíjí jejich osobnost, tvořivost a fantazii, umožňuje jim získat praktické dovednosti, rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, učí děti vnímat základní lidské, morální a společenské hodnoty a tyto hodnoty přijímat, umožňuje dětem vytvářet a zaujímat postoje k sobě i svému okolí a učí je žít ve společenství s ostatními.

Vzdělávání je založeno na práci s vhodnými, dětem blízkými a srozumitelnými tematickými celky, na integrovaném vzdělávání hrou s využitím metod prožitkového, kooperativního a tematického učení, na řízených a spontánních činnostech dětí, na běžných životních situacích i náhodně vzniklých okolnostech a příležitostech, na nápadech a zájmech dětí.

K prožitkovému učení nabízíme terapie s kontaktními zvířaty a učíme děti porozumět chování živočichů. Vzájemné působení člověka a zvířete vzbuzuje u dětí radost, je oporou při odloučení od rodiny a zanechává u dětí libé emoční prožitky.

Pro realizaci vzdělávacího programu využíváme zejména:

- školkové klima - příznivá atmosféra, estetické prostředí, citlivý a vnímavý přístup dospělých k dětem. V atmosféře rovnosti, důvěry, optimismu, porozumění a spolupráce se děti cítí bezpečně, příjemně, jsou aktivní a mají chuť ke vzdělávacím činnostem.
- spolupráci s rodinou - stavěna na bázi vzájemného partnerství, na důvěře, spolurozhodování, na vzájemné podpoře a odpovědnosti
- funkční metody a formy práce
vlastní spontánní aktivity dítěte, učení pomocí hry nebo činnosti
nápodobá
individuální přístup
situační a kooperativní učení
terapie a učení v přítomnosti zvířat
pravidelné třídní rituály
prožitkové učení
pokusy a experimenty s materiály
hromadné vedení včetně frontální práce
skupinový přístup dle stylů učení, momentálních schopností, potřeb a zájmu dětí

Výchova a vzdělávání dětí v MŠ se uskutečňuje ve třech základních rovinách:

1. Průběžné vzdělávání – prolíná všemi činnostmi i tématy, kdy jsou děti každodenně ovlivňovány působením prostředí i lidí, jsou vedeny k nápodobě pozitivních vzorů chování

2. Integrované bloky - obsahují činnosti cílené, připravované a pedagogicky směřované, s konkrétními vzdělávací záměry. Děti vnímají okolní skutečnost v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

3. Mimořádné akce, tradice, slavnosti - v rámci známých a společně udržovaných tradic se dětem daří prohlubovat vrstevnické vztahy, kamarádství. Vnímají jak svoji individualitu, tak sounáležitost se skupinou a MŠ.

Všechny tyto formy se prolínají, doplňují a jejich zastoupení ve vzdělávacích plánech je plně v kompetenci učitelů.

5.1. VZTAH MEZI ŠKOLNÍM A TŘÍDNÍM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMEM

ŠVP je společným východiskem pro práci učitelů. Na jeho základě a v souladu s ním zpracovávají učitelé Třídní vzdělávací program (TVP). Platnost TVP je na jeden školní rok.

Východiska pro TVP:

- vyhodnocené poznatky o jednotlivých dětech - o jejich individuálních schopnostech, nadání či obtížích
- celková charakteristika třídy
- evaluace předchozího třídního programu včetně zvládnutých a osvědčených her, aktivit, námětů
- školní vzdělávací program a RVP PV
- odborná literatura, námětníky, cykly inspirací pro mateřské školy

TVP tvoří učitelé průběžně dle aktuálních potřeb dětí a situace v MŠ. Je možné při jeho tvorbě použít dlouhodobou (roční) motivaci nebo ponechat bez ní. Při realizaci výchovy a vzdělávání máme na paměti heterogenní složení třídy, kdy jsou dílčí konkrétní cíle dále plánované v TVP. Tyto cíle vychází z cílů stanovených v ŠVP (v souladu s RVP PV) a jsou dále děleny do dvou věkových skupin:

- mladší děti - věk 3 až 5 let (v případě dětí mladších 3 let jsou cíle přizpůsobeny)
- starší děti – věk 5 až 6 let

Činnosti realizované v TVP učitelé pravidelně vyhodnocují z hlediska souladu s rámcovým i školním vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro děti, což je nejdůležitějším aspektem a podkladem pro jejich další práci

6. Vzdělávací obsah

6. 1. PRŮBĚŽNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Výchova a vzdělávání dětí jsou v mateřské škole velmi úzce provázány. Během každodenní docházky do mateřské školy se děti setkávají s cíleným budováním pravidel, denním režimem, přímými vzory, usměrňováním chování. Průběžně, denně si své dosavadní dovednosti a návyky upevňují a novým se učí. Toto průběžné vzdělávání je velmi důležitou pedagogickou náplní práce s dětmi předškolního věku.

K tomuto průběžnému rozvoji dětí denně využíváme:

Prostředí

- děti se učí orientovat se v budově, areálu školy i v obci
- estetické prostředí ovlivňuje děti k přijímání čistoty, výzdoby prostředí, hodnoty věcí
- děti se učí řádu věcí, systému úklidu, šetrnému zacházení s věcmi (jak jsou věci uspořádány, kam co patří, jak udržovat pořádek)
- bezpečnost pohybu - děti se učí vnímat bezpečnost a nebezpečnost prostředí a předmětů – a tomu přizpůsobovat své chování
- děti vnímají své okolí, posléze se učí jej neničit, ale chránit – v budově i venku

Kontakty s dospělými

- děti se setkávají s širším okruhem dospělých mimo svoji rodinu, vnímají jejich role, učí se s nimi komunikovat, poznávat a respektovat jejich práci
- děti poznávají, že dospělým v MŠ mohou důvěřovat, že se na ně mohou obracet se svými potřebami a otázkami, se žádostí o ochranu a pomoc
- děti se učí pravidlům společenského chování, učí se dodržovat zdvořilostní návyky - každou dospělou osobu v MŠ zdravít, požádat a poděkovat, omluvit se, přijímat omluvu, oddálit uspokojení svých přání
- děti se učí akceptovat přirozenou autoritu dospělých

Kontakty s vrstevníky

- děti se začleňují do skupiny, budují si v ní své místo, učí se spolupráci, ohleduplnosti, empatii, zdravému sebeprosažení
- mohou odmítnout nechtěné kontakty
- děti se učí vnímat odlišné dovednosti druhých dětí, jejich požadavky, řešit rozdílné názory či neshody neagresivními způsoby
- děti se učí chápat a dodržovat pravidla soužití ve třídě, každý má práva i povinnosti,
- učí se být součástí skupiny - ztotožnit se se skupinou, vyhledávat ji, podřídit se

Napodobování vzorů chování, jednání a dovedností od dospělých i od dětí

- děti zdokonalují své komunikační dovednosti (zejména řečové) – rozvíjena je pasivní i aktivní složka řeči, výslovnost, spisovný slovník, pravidla komunikace
- děti ovlivňuje zájem druhých o konkrétní aktivity
- děti vnímají způsoby jednání jiných osob, jejich komunikaci, projevy nálad a emocí, způsoby řešení rozdílných představ, neshod či konfliktů
- nápodobou se učí zajímat se o své zdraví a přiměřeně o něj pečovat
- děti se učí pozitivnímu vztahu k přírodě i lidem, ekologickému chování - chránit život (neubližovat), neničit přírodu, třídit odpad

Péče o vlastní osobu

- děti se učí dodržovat hygienické návyky - vyjádřit svou potřebu, obsloužit se na WC, mýt si ruce po WC a před jídlem, užívat kapesník
- děti se učí poznávat své věci, svlékat, oblékat se, převracet a skládat oblečení
- děti se učí stolovat – jíst lžící, příborem, zacházet s nádobím, prostřít, nalévat si pití, pít podle potřeby, uklidit po sobě stůl
- děti jsou vedeny k ochutnání a rozšiřování sortimentu přijímaných jídel a nápojů, učí se odhadnout velikost porce, vědí, že mohou jídlo odmítnout
- děti přirozeně vnímají odlišnosti pohlaví, ztotožňují se se svým vzhledem
- děti se učí chránit své zdraví – po budově se pohybovat chůzí, bezpečně zacházet s předměty, odhadovat své schopnosti (na průlezkách apod.), přiměřeně se oblékat a chránit před vlivy počasí
- děti se učí pohybovat v dopravě s ohledem na vlastní bezpečnost - chodit po chodníku, zastavovat před silnicí, neopouštět skupinu

Pohybové aktivity

- děti mají možnost přirozeného spontánního pohybu po celou dobu pobytu v MŠ, zdokonalují lokomoci a koordinaci pohybů, výkonnost
- děti zvyšují svoji fyzickou zdatnost delšími procházkami
- děti se učí správnému držení těla - úprava postoje, sezení
- děti rozvíjejí svoji hrubou motoriku, koordinaci pohybů - pohyb s obměnami, přenášení lehkých i objemných věcí (židličky, hračky,..)
- děti se učí vnímat tělesné pocity a tělesné schéma, dýchání, uvolňování svalového tonusu navozujícímu relaxaci, odpočinek

- děti si rozvíjejí jemnou motoriku - citlivost ruky, dlaně, prstů, koordinace prstů obou rukou, posilování a uvolňování jemných svalů ruky a prstů – a to zejména formou manipulace s drobnými předměty různými způsoby
- děti se učí správně držet grafický materiál, rozvíjejí grafické dovednosti, zdokonalují koordinaci oka a ruky
- zvyšuje se citlivost smyslů, vnímané jevy se děti učí popisovat, hodnotit, porovnávat

Hra a práce

- děti se učí vybírat si hračku, řešit s kamarádem potřebu stejné hračky (střídáním, losováním, dohodou, právem prvního, atd.)
- děti se učí způsoby a techniky manipulace nebo hry, jak s hračkami zacházet, jak s nimi zacházet šetrně, jak jinak je využít
- děti se učí dokončovat práci (hru), uklízet hračku či materiál na vyhrazené místo, zavírat krabice, přenášet je a ukládat
- děti se učí třídit, uspořádávat, vkládat materiál do oddílů, přihrádek, apod.
- děti se učí setrvat u činnosti po určitou dobu - učí se zodpovědnosti za svůj výběr, hra končí výsledkem - dohrát do konce
- děti se učí ohleduplnosti - hru či stavbu druhého respektovat a neničit, nebořit
- společenské a pohybové hry – děti se učí dodržovat zvolená pravidla, u hry vytrvat, spolupracovat
- děti se učí vybírat si knihy, listovat v knize, zacházet s ní ohleduplně, vnímat knihu jako zdroj poučení
- děti jsou vedeny k respektu k práci, k drobné pomoci, zachování čistoty a úpravnosti prostředí jak v MŠ a na zahradě, tak v obci, v přírodě

Specifické dovednosti

- děti vnímají a ukotvují si plynutí času v pravidelném denním rytmu
- pomocí pružného řádu se učí přijímat drobné změny v čase nebo organizaci
- děti se seznamují s alternativami, že i jiné řešení může být vhodné, funkční, akceptovatelné, výhodné
- děti prodlužují dobu a prohlubují míru svého soustředění na zvolenou činnost
- děti si vytvářejí a upřesňují vlastní sebeobraz tím, že získávají informace o svých schopnostech, dovednostech a tak budují a regulují své sebevědomí
- děti se učí prvotnímu sebehodnocení
- děti jsou denně ovlivňovány v morální oblasti dle tradičních společenských hodnot

Terapie a učení v přítomnosti zvířete

- individuální i skupinové činnosti, které rozvíjí pozitivní působení zvířete na dítě. Kontakt s živým tvorem napomáhá zlepšení paměti, motoriky i komunikace.

Nezbytnou součástí pobytu dětí v MŠ je fyzická a psychická pohoda. Děti v mateřské škole sice někdy zaskočí chvílky stýskání i pláče, ale o to více potřebují zažívat pocit bezpečí, pohody, radosti. Proto každodenní pobyt dětí plyne v přirozeném rytmu, kde vedle spontánní hry mají své místo i společné hry a hraní, přiměřená volnost, písnička, pohádka a divadlo, humor a smích, pokusy a tvoření, odpočinek a relaxace, dobré jídlo, krásno, radostné chvílky, mazlení, prostor pro sebe, nahodilé i běžné situace, oslavy a výlety, vymýšlení a plánování s dětmi, chvílky důvěry, čas na tajemství,...

6.2. INTEGROVANÉ BLOKY (IB)

Vzdělávací obsah je zpracován v šesti integrovaných blocích, které jsou rámcové, nastiňují charakteristiku, klíčové kompetence, vzdělávací cíle, očekávané výstupy a vzdělávací nabídku – vychází z RVP PV. Pro integrované bloky platí, že zasahují (integrují) všechny vzdělávací oblasti s tím, že některá může převažovat a jiná může být zastoupena jen okrajově.

Motivace těchto bloků vychází z ročních období, přírodních situací, společenských událostí, školních tradic a každodenní reality, kterou děti prožívají. Děti tak vnímají okolní skutečnost v přirozených souvislostech, což nejlépe odpovídá mentalitě, vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

ŠVP je rozdělen do 6 integrovaných bloků. Další zpracování integrovaných bloků na týdenní bloky je pouze orientační, učitelé je mohou využít a nemusí. Jednotlivé bloky mohou učitelé rozvíjet, doplňovat, zpracovávat dle zájmu dětí a dle spontánních prožitků a situací, které vyplynou ze života dětí a školy. Časový prostor, výběr cílů, rozsah a náročnost plánovaných činností je rovněž přizpůsoben věkovým a vývojovým možnostem svěřených dětí.

Integrované bloky:

- Kluci a holky, hurá do školky
- Kouzelný podzim
- Těšíme se na Vánoce
- Tajemství bílé peřinky
- Přišlo jaro do vsi
- Léto, hurá prázdniny

6.2.1. - 1. BLOK – KLUCI A HOLKY, HURÁ DO ŠKOLKY

Charakteristika:

Na začátku školního roku děti v mateřské škole poznávají nové kamarády, navzájem se seznamují prostřednictvím různých her a činností. Vytvářejí si pravidla společenského soužití, kulturních a zdvořilostních návyků. Postupně si přivykají na režim dne v mateřské škole, poznávají prostory tříd, celé školy i zahrady. V rámci adaptačního programu si zvykají na odloučení od rodičů, postupně jsou vedeny k samostatnosti a vzájemné pomoci.

Blok má navázat nebo prohloubit citový vztah mezi dítětem a učiteli a všemi dospělými, se kterými se dítě v MŠ setkává. Upevňuje pocit bezpečí v novém prostředí, pomáhá aklimatizovat se po příchodu z prázdnin, zjišťuje schopnosti dovednosti, charakterové vlastnosti a znalosti dětí. Snaží se navázat na rodinnou výchovu, spolupracovat s rodiči, vést děti k poznání, že každý někam patří a je zodpovědný za své chování.

Časový rozsah: 4 týdny

Nabídka témat:

- Víťame nové kamarády
- Bezpečně do školky
- Já a moje tělo
- Další možná doplňková témata – Naše planeta Země, Domov

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje, užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Kompetence komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

Kompetence sociální a personální:

- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Kompetence činnostní a občanské:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (sebevědomí, sebevědomí, osobní spokojenost)
- získání relativní citové samostatnosti
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- uvědomění si vlastního těla, poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla

- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (udržovat pořádek v MŠ a i na zahradě)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si nového, chybějícího
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (s pomocí, samostatně)
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- poznávat pravidla společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumět základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

Vzdělávací nabídka:

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění, sdělování slyšeného druhým)
- poslech čtených a vyprávěných pohádek a příběhů
- prohlížení a čtení knížek
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- spontánní hra
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů, v sebekontrolu a sebeovládání
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí v němž dítě žije (rodina, mateřská škola)
- hry na téma rodiny a přátelství
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (rodič, dítě, dospělý, učitel, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (přátelství)
- hry zaměřené na poznávání prostředí – MŠ
- četba a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (ohleduplnost)
- práce s literárními texty a obrazovým materiálem
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity s druhým dítětem i s dospělým, aktivity podporující sbližování dětí
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, pomoci mu, ke schopnost vyřešit vzájemný spor

6.2.2. - 2. BLOK – KOUZELNÝ PODZIM

Charakteristika:

Je zaměřen na přírodu živou i neživou, na její proměnlivost od konce léta do začátku zimy. Slučuje poznatky z více oborů, umožňuje dětem poznávat přírodu a její změny na základě vlastních prožitků. Vede je ke správným životním postojům a návykům, rozvíjí tvořivé a samostatné myšlení a věku přiměřené dovednosti.

S příchodem podzimu děti poznávají všemi smysly dozrávající podzimní plod na zahradě i na poli. Seznamují se s péčí o ovoce a zeleninu, sklizní plodů, jejich využitím a důležitost pro naše zdraví.

Spolu s papírovými draky přivítají děti podzimní čas. Rozšiřují a upevňují si poznatky o podzimní přírodě, na vycházkách poznávají listnaté i jehličnaté stromy, jejich plody a semena. Rozvíjejí svou fantazii a představivost při tvořivé práci s přírodninami. Písničkami a říkankami se děti rozloučí s ptáčky, kteří odlétají do teplých krajín. Děti se také dozvědí, jaké druhy počasí mohou zažít, každodenně pozorují počasí venku.

Časový rozsah: 8 týdnů

Nabídka témat:

- Všichni už jsme kamarádi
- Podzimní zahrada a pole
- My se draka nebojíme
- Okno počasí
- Podzimní les
- Ptačí svět
- Zvířátka, chystejte si doupatka
- Další možná doplňková témata – Svět je barevný, Strašidlení a dušičkování, Halloween

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Kompetence komunikativní:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Kompetence sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla
- ve společenském styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem k úmyslným
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, radosti z objevování.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivé sebevyjádření)
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- získání relativní citové samostatnosti
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (vlastní identita, sebevědomí, sebedůvěra, osobní spokojenost)

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků)
- grafické napodobování symbolů
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišení zvuků, užívání gest
- smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- hry a činnosti zaměřené k řešení problémů, k cvičení paměti
- spontánní hra
- cvičení v projevování citů (hl. kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (hl. záporných)
- činnosti přiměřené k silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být úspěšné
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, údiv apod.)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní děje a jevy, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník...)
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní, pěstitelské a chovatelské činnosti, péče o školní zahradu

6.2.3. - 3. BLOK – TĚŠÍME SE NA VÁNOCE

Charakteristika:

Vánoce – čas k radosti, čas k veselí, čas ke štěstí. Využití vánočního času k tomu, abychom učili děti hluboce vnímat jednotu a společnost mezi sebou navzájem, ale i s přírodou. Ve vyzdobeném prostředí sdílíme společně radost, optimismus, vzájemné citové prožívání. Přibližujeme dětem tradiční lidové koledy, zvyky, pranostiky, vánoční čas se všemi jeho symboly a tradicemi, veškeré kulturní dědictví vázané k těmto nejkrásnějším svátkům v roce.

Časový rozsah: 4 týdny

Nabídka témat:

- Než přijde čert s Mikulášem
- Čas adventu
- Já a moje rodina - Vánoce u nás doma
- Než zacinká zvoneček v MŠ
- Další možná doplňková témata – Zimní den našich babiček, Vánoce u zvířátek

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Kompetence komunikativní:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Kompetence sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla
- společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Kompetence činnostní a občanské:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat

Vzdělávací cíle:

- vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společností
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.).
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří apod.)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse, vyprávění, poslech, objevování)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení ostatních

6.2.4. - 4. BLOK – TAJEMSTVÍ BÍLÉ PEŘINKY

Charakteristika:

Tento integrovaný blok provází děti zimním obdobím. Seznamuje je s rozmanitostmi počasí, krásami zimní přírody, správným oblékáním, zimními sporty, zkrátka se vším, co k zimě patří. Děti si také procvičí a upevní časové pojmy a předškolní děti se připraví k zápisu do ZŠ.

Časový rozsah: 8 týdnů

Nabídka témat:

- Čas pohádek
- Zima v přírodě
- Když kamarád stůně
- Zimní radovánky
- Můj den (zimní odpočinek)
- Karnevalové veselí
- Další možná doplňková témata – Svět se mění, Projekt – Jak to bylo u babičky

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence komunikativní:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Kompetence sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla
- při společenském styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- cvičení organizačních dovedností
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

- smyslové a psychomotorické hry
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek či příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- práce s lit.texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a médií
- poučení o možných nebezpečných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, chemické látky, technické přístroje, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varující dítě před nebezpečím

6.2.5. - 5. BLOK – PŘIŠLO JARO DO VSI

Charakteristika:

Charakteristické pro toto téma je nastupující jarní období, které s sebou přináší změny v našem okolí, zvláště přírodě, velikonoční tradice. Láká nás k objevování krás a zákonitostí probouzející se přírody. Pozorujeme rodící se mláďata na vesnici a věnujeme se hrám v přírodě.

S příchodem jara se děti seznamují s typickými znaky tohoto ročního období. Pomocí obrázků, hudebně pohybových her, písniček a říkanek získávají přehled o změnách v přírodě, počasí a toto srovnávají s charakteristickými znaky jiných ročních období.

Proměny jara se děti učí vnímat všemi smysly, učí se poznávat jarní květiny, při pokusech i pozorování děti sledují, co rostliny potřebují ke svému růstu.

V období Velikonoc se děti seznámí se zvyky, obyčeji a lidovou tvořivostí těchto svátků. Vyrobí si typické dekorace, kterými si vyzdobí třídu, učí se velikonoční koledy, a také se připravují na pomlázku.

Časový rozsah: 12 týdnů

Nabídka témat:

- Když roztaje sněhulák
- Když jaro zaťuká
- Jarní probouzení
- Velikonoční kouzlení
- Až já budu školákem
- Jednou budu velký
- Jaro v přírodě
- Týden na farmě
- Poznáváme a chráníme naši Zemi
- Kdo všechno bydlí na louce a v lese
- Maminka má svátek
- Další možná doplňková témata – Den Země, Den vody, Den stromů, Týden knihy

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- nebojí se chybovat, pokud nachází ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Kompetence komunikativní:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady učit se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- uvědomuje si, že za sebe i za své jednání odpovídá a nese důsledky

Kompetence činnostní a občanské:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- uvědomuje si svá práva a práva druhých dětí, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- námětové hry a činnosti, hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou přírodu chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, divadlo, film, užívat telefon
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem (literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky řící, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností, znaků a funkcí
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a dalších akcí

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (při hrách, pohybových činnostech, dopravních situacích, setkávání s cizími lidmi) k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v situacích, které mohou nastat
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci, návštěva obchodu, důležitých institucí a budov, sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování s elementárními reáliemi o naší republice
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel, povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, využívání příležitostí seznamujících dítě s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- činnosti přiměřené silám s schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnost nejrozličnějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

6.2.6. - 6. BLOK – LÉTO, HURÁ PRÁZDNINY

Charakteristika:

Charakteristické pro tento blok je roční období, které umožňuje dětem pobyt venku, v přírodě, na hřišti, v lese, u vody, na zahradě, jezdit na výlety s rodiči, společně s MŠ a další aktivity, které jsou základem pro prožitkové, spontánní a situační učení.

Časový rozsah: 4 týdny

Nabídka témat:

- Všechny děti mají svůj svátek

- Jak chutná léto
- Máme rádi zvířata
- Cestujeme na prázdniny
- Další možná doplňková témata – Týden u indiánů, Vodní svět, Vesmír

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a umí je využívat

Kompetence komunikativní:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Kompetence sociální a personální:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

Kompetence činnostní a občanské

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním se na něm podílí a že je může ovlivnit
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se okolnostem

Vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení poznatků a dovedností, důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- osvojení elementárních poznatků, schopností a dovedností, důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním

- i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- poznat některá písmena, číslice popř. slova, poznat napsané své jméno
- sledovat očima zleva, doprava
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka:

- konstruktivní a grafické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti; společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.); samostatný slovní projev na určité téma
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování; námětové hry a činnosti; hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu; příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání; estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové, a další); výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- sociální a interaktivní hry, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy; četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích; aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé liší a v čem jsou si podobní
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant

6. 3. MIMOŘÁDNÉ AKCE, TRADICE, SLAVNOSTI

Mimořádné akce jsou zařazovány v průběhu celého roku dle aktuálních témat, situace a potřeb dětí. Některé akce však patří k tradičním akcím naší MŠ a jsou tak nedílnou součástí života dětí.

Tradice naší MŠ tvoří:

- slavnostní ukončení školního roku s pasováním předškoláků
- třídní oslavy svátků a narozenin dětí, obdarování oslavence
- turistické vycházky do blízkého okolí
- divadelní představení v MŠ – Víla srdíčková
- mikulášské besídky s nadílkou
- vánoční zvyklosti, besídky s nadílkou – Strom splněných přání

- den hraček
- Masopust
- návštěva ve škole
- návštěva knihovny v Moravanech
- velikonoční zvyky a tradice
- pečení a vaření dětí
- třídní výlety – pěší i s dopravou
- karneval
- oslava MDD
- setkávání s kamarády ze ZŠ
- péče o zvířata Minifarmy
- líhnutí kuřat, motýlů
- Den zvířat, Den s křečky
- Dýňohrátky
- vystoupení dětí u příležitosti rozsvícení vánočního stromu, vítání občánků

Dále v naší MŠ využíváme projekty a programy doplňující výchovně vzdělávací práci (dle potřeby dětí a aktuální situace) – např. cvičení na elipse (cvičení ticha), Zooterapie, projektové dny ve škole i mimo školu aj.

7. Evaluační systém

7. 1. SOULAD ŠVP – RVP PV

Tato oblast ověřuje naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV.

Smyslem tohoto zjišťování je nalézt shodu nebo odchylku a tak co nejobjektivněji zjistit, v které oblasti se nám práce daří, co můžeme považovat za kvalitní a úspěšný postup a kde se naopak skrývají rezervy, rizika nebo dokonce ohrožení.

7.1.1. Evaluace témat integrovaných bloků

Cíl:	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického celku v rámci integrovaného bloku
Čas. plán	Vždy po ukončení tématu
Nástroje:	- konzultace učitelů - pedagogická rada - <i>záznam v TVP</i>
Kdo:	Reditelka, učitelé

7.1.2. Evaluace jednoho integrovaného bloku jako celku

Cíl:	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření
Čas.plán	Po ukončení realizace daného integrovaného bloku
Nástroje:	- konzultace učitelů - pedagog. rady - <i>evaluační arch integrovaného bloku</i>
Kdo:	Reditelka, učitelé

7.1.3. Soulad ŠVP s RVP PV

Cíl:	Identifikační údaje o MŠ, obecná charakteristika školy, podmínky vzdělávání, organizace vzdělávání, vzdělávací obsah, evaluační systém
Čas. plán	1x za 3 roky
Nástroje:	- dotazník – srovnání s 12. kap. RVP PV - <i>aktualizace ŠVP</i>
Kdo:	Reditelka, učitelé

7. 2. EVALUACE PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluaci průběhu vzdělávání zaměřujeme na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměrů ŠVP.

7.2.1. Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces	
Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry uvedenými v této oblasti v ŠVP
Čas.plán	Průběžně
Nástroje:	- vzájemné hospitace - konzultace učitelů - pedagogické rady - <i>záznam z hospitační činnosti, evaluační arch IB</i>
Kdo:	Ředitelka, učitelé

7. 2. 2. Záznamy o rozvoji dítěte	
Cíl:	Přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte, portfolio
Čas.plán	2 x ročně, případně dle potřeby
Nástroje:	- záznamy do archů - dle potřeby stanovení případných opatření - konzultace učitelů - konzultace s rodiči - pedagogické rady - <i>záznamy do pedagogické diagnostiky</i>
Kdo:	Ředitelka, učitelé

7.3. EVALUACE PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

7.3.1. Evaluace personálních podmínek	
Cíl:	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP - kvalifikovanost pedagogů - DVPP k naplnění stanovených cílů - efektivita – personální zabezpečení ŠJ, MŠ
Čas.plán	1 x ročně
Nástroje:	- průběžné vzdělávání ped. pracovníků - kontrolní činnost, hospitace - pedagogické a provozní rady - <i>plán DVPP</i>
Kdo:	Reditelka, učitelé, vedoucí ŠJ, kuchařka, školnice – dle stanovených kompetencí

7.3.2. Evaluace materiálních podmínek	
Cíl:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP - budova, technický stav - vybavení tříd – nábytek - pomůcky, hračky - zahrada + zahradní náčiní - ŠJ – vybavení, soulad s legislativou
Čas.plán	1 x ročně
Nástroje:	- záznamy z pedagogických a provozních rad - záznamy z kontrolní činnosti - fotodokumentace - dotazníky - <i>prověrka BOZP, SWOT analýza</i>
Kdo	Všichni pracovníci dle místa pracovní působnosti

7.3.3. Evaluace ekonomických podmínek

Cíl:	Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy - sledování čerpání mzdových nákladů - účelnost, efektivnost hospodaření - motivační činnosti - rozbor čerpání příspěvku obce - rozbor hospodaření – pololetní účetní závěrka - roční účetní závěrka - sledování naplňování záměrů dle ročního prováděcího plánu a rozpočtu školy v oblasti mzdové i příspěvku obce
Cas.plán	- přehledy čerpání – 4x ročně - ostatní průběžně - 1x roční kontrola ze strany zřizovatele
Nástroje:	- tabulky - zprávy, přehledy - pedagogické a provozní rady - konzultace - audit - <i>zpráva o výsledcích provedených účetních kontrol, účetní uzávěrka</i>
Kdo:	Účetní, ředitelka – dle stanovených kompetencí

7.3.4. Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl:	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP, integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
Čas. plán	1 x ročně
Nástroje:	- kontrolní činnost - dotazníky - záznamy z pedagog. a provozních rad - konzultace - <i>dotazník – SWOT analýza</i>
Kdo:	Všichni pracovníci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

7. 4. EVALUACE SPOLUPRÁCE

Zajímáme se o názory a postřehy rodičů. Zjišťujeme je denně při osobním kontaktu, dotazováním, anketami. Vyhodnocení zveřejňujeme a hledáme v odpovědích inspiraci pro další kroky k oboustranné spokojenosti.

7.4.1. Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP
Čas. plán	1 x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace - rozhovory s rodiči - dotazníky - pedagogické a provozní rady - <i>evaluační dotazníky pro rodiče</i>
Kdo:	Učitelé, ředitelka, rodiče, vedoucí SJ

7.4.2. Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností	
Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod spolupráce ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Čas.plán	1 x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace kronika - rozpočet školy - konzultace - vystoupení dětí pro veřejnost - články na webové stránky MŠ a obce - <i>evaluační arch IB</i>
Kdo:	Ředitelka, učitelé, pracovníci dle stanovených povinností prováděcího plánu

7. 5. HODNOCENÍ

Průběžné hodnocení ve třídách

Hodnocení a vyhodnocování je nedílnou součástí všech našich činností. V každém okamžiku učitelé vnímají situaci mezi dětmi, bezpečnost prostředí, podnětnost hraček a pomůcek, aktivitu, zájem, výsledky dětského snažení. Vnímají, posuzují a vyhodnocují. A pokud je zapotřebí něco upravit, tak citlivě a s rozmyslem zasahují a korigují. Takovýchto drobných i větších impulsů provádí během dne mnoho, je to běžná součást pedagogické práce.

Hodnocení dětí

Hodnocení ve smyslu sledování posunu vývoje jednotlivých dětí provádíme téměř denně. Všimáme si dítěte a jeho nových zájmů, dovedností, jak se zdokonaluje a zpřesňuje jeho hra i práce, jak zvládá vyšší úroveň náročnosti, jak probíhá vývoj jeho vztahů s vrstevníky, jak je sociálně zdatnější a tvořivější.

Tyto své postřehy si poznamenáváme, opakovaným pozorováním je ověřujeme a posléze svá zjištění vyhodnocujeme. Tento postup volíme proto, abychom nadále rozvíjeli silné stránky dětské osobnosti a zároveň cíleně a účelně podpořili dítě v jeho slabších oblastech.

Neusilujeme o to, aby všechny děti byly stejné, ale aby při vší různosti povah, osobních nastavení, vrozených schopností i získaných dovedností se děti v naší MŠ zdárně rozvíjely.

Hodnocení pracovníků

Hodnocení pracovníků probíhá v podobných dvou rovinách. Každodenní sledování, rozhovory, monitoring, pozorování pracoviště, řešení provozních i pedagogických situací. K tomu dle potřeby ocenění, komentář či informace směřující k řešení, ke změně.

Hodnocení za určité období je systematictější, má písemný výstup a jsou na něj navázány korekční a motivační nástroje.